

گروه فنی، مهندسی، قراردادی و حقوقی امورپیمانها

گروه امورپیمانها در سال ۱۳۹۴، با هدف ارتقای سطح دانش مهندسین و همکاران، با محوریت مطالب مرتبط با فهرستبها و امورپیمان، در بستر فضای مجازی تلگرام، تشکیل شد.

به واسطه دغدغه‌های روزانه و علاقه‌مندی مهندسان و همکاران عزیز، این گروه در سال ۱۳۹۹ با تعریف سه دپارتمان در دیگر بسترهای فضای مجازی (سایت، اینستاگرام، تلگرام و آپارات) با آموزش موضوعات مختلف در عرصه‌های گوناگون، فعالیت خود را گسترش داد. دپارتمان‌های گروه امورپیمانها به شرح ذیل می‌باشد:

- دپارتمان فنی و اجرایی

(آموزش نرم‌افزارهای عمران و معماری، بررسی نکات فنی و اجرایی پروژه‌ها و ...)

- دپارتمان فهرستبها و امورپیمان

(آموزش مناقصات / متره، برآورد و صورت‌وتصییت نویسی / تفسیر فهارس‌بها / امورپیمان / تاخیرات پروژه و ...)

- دپارتمان حقوقی

(آموزش مباحث حقوقی، دعاوی، کلیم و ...)

حتماً به صفحه اینستاگرام و سایت‌ها، برای آموزش‌های بیشتر رجوع کنید.

گروه فنی، مهندسی، قراردادی و حقوقی امورپیمانها

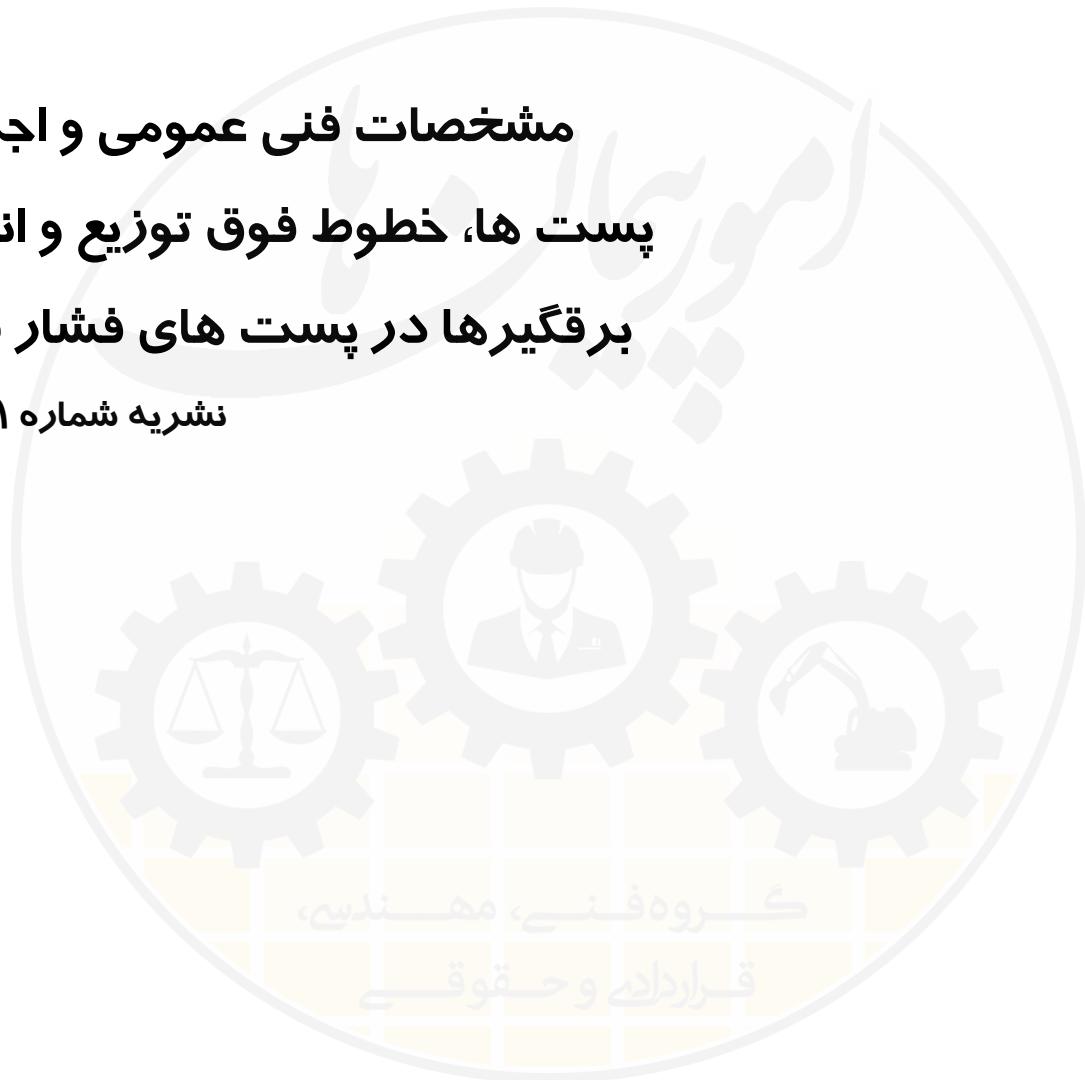
آدرس سایت: www.OmoorePeyman.com

آدرس کانال تلگرام: [@OmoorePeyman](https://t.me/OmoorePeyman)

آدرس اینستاگرام: [@OmoorePeyman](https://www.instagram.com/OmoorePeyman)

«پیمان بسته‌ایم که بی‌همتا باشیم»

مشخصات فنی عمومی و اجرایی
پست ها، خطوط فوق توزیع و انتقال
برقگیرها در پست های فشار قوی
نشریه شماره ۱ - ۵۰۱

وزارت نیرو - شرکت توانیر
طرح تهیه ضوابط و معیارهای فنی صنعت برق
www.tavanir.ir

معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور
معاونت نظارت راهبردی
دفتر نظام فنی اجرایی
<http://tec.mporg.ir>

جمهوری اسلامی ایران

مشخصات فنی عمومی و اجرایی پست‌ها، خطوط فوق توزیع و انتقال برقگیرها در پست‌های فشار قوی

نشریه شماره ۱ - ۵۰۱

کروه فنی، مهندسی
قرارداده و حقوق

معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور - وزارت نیرو - شرکت توانیر
طرح تهییه ضوابط و معیارهای فنی صنعت برق
www.tavanir.ir

معاونت نظارت راهبردی
دفتر نظام فنی اجرایی
<http://tec.mpor.org.ir>

بسمه تعالیٰ

ریاست جمهوری

معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

شماره: ۱۰۰/۵۰۴۷۰	بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران
تاریخ: ۱۳۸۸/۶/۲	
موضوع: مشخصات فنی عمومی و اجرایی پست‌ها، خطوط فوق توزیع و انتقال - برقگیرها در پست‌های فشار قوی	

به استناد آیین‌نامه استانداردهای اجرایی طرح‌های عمرانی، موضوع ماده (۲۳) قانون برنامه و بودجه و در چارچوب نظام فنی و اجرایی کشور (مصوبه شماره ۴۲۳۳۹/ت ۱۳۴۹۷ هـ مورخ ۲۰/۴/۱۳۸۵)، به پیوست نشریه شماره ۱۵۰ دفتر نظام فنی اجرایی، در دو جلد با عنوان «مشخصات فنی عمومی و اجرایی پست‌ها، خطوط فوق توزیع و انتقال - برقگیرها در پست‌های فشار قوی (جلد اول) و (جلد دوم)» از نوع گروه سوم ابلاغ می‌شود.
 دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور، پیمانکاران و عوامل دیگر می‌توانند از این نشریه به عنوان راهنمای استفاده کنند و در صورتی که روش‌ها، دستورالعمل‌ها و راهنمایی بهتری در اختیار داشته باشند، رعایت مفاد این بخشنامه الزامی نیست.
 عوامل یاد شده باید نسخه‌ای از دستورالعمل‌ها، روش‌ها یا راهنمایی‌های جایگزین را به دفتر نظام فنی اجرایی ارسال کنند.
امیر منصور برقعی
 معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

اصلاح مدارک فنی

خواننده گرامی:

دفتر نظام فنی اجرایی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور با استفاده از نظر کارشناسان برجسته، مبادرت به تهیه این دستورالعمل نموده و آن را برای استفاده به جامعه مهندسی کشور عرضه نموده است. با وجود تلاش فراوان، این اثر مصون از ایرادهایی نظیر غلطهای مفهومی، فنی، ابهام، ابهام و اشکالات موضوعی نیست. از این رو، از ثسما خواننده گرامی صمیمانه تقاضا دارد در صورت مشاهده هرگونه ایراد و اشکال فنی، مراتب را به صورت زیر گزارش فرمایید:

۱- شماره بند و صفحه موضوع مورد نظر را مشخص کنید.

۲- ایراد مورد نظر را به صورت خلاصه بیان دارید.

۳- در صورت امکان، متن اصلاح شده را برای جایگزینی ارسال نمایید.

۴- نشانی خود را برای تماس احتمالی ذکر فرمایید.

کارشناسان این دفتر نظرهای دریافتی را به دقت مطالعه نموده و اقدام مقتضی را معمول خواهند داشت.

پیش‌آپیش از همکاری و دقت نظر جنابعالی قدردانی می‌شود.

نشانی برای مکاتبه: تهران، میدان بهارستان، خیابان صفی علی شاه

معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، دفتر نظام فنی اجرایی

سازمان مرکزی - تهران ۱۱۴۹۹۴۳۱۴۱ - خیابان صفی علی شاه

<http://tec.mpor.org.ir>

بسمه تعالی

پیشگفتار

در اجرای ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه و در چارچوب نظام فنی و اجرایی کشور و به منظور تعمیم استانداردهای صنعت برق و ایجاد هماهنگی و یکنواختی در طراحی و اجرای پروژه‌های مربوط به تولید، انتقال و توزیع نیروی برق، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور (معاونت نظارت راهبردی - دفتر نظام فنی اجرائی) با همکاری وزارت نیرو - شرکت توانیر(دفتر استانداردهای فنی، مهندسی، اجتماعی و زیست محیطی) در قالب طرح «ضوابط و معیارهای فنی صنعت برق» اقدام به تهیه مجموعه کاملی از استانداردهای مورد لزوم نموده است.

نشریه حاضر با عنوان «مشخصات فنی عمومی و اجرایی پست‌ها، خطوط فوق توزیع و انتقال - برقگیرها در پست‌های فشار قوی - جلد اول» در برگیرنده حداقل نیازهای مربوط به طراحی، ساخت، بازرگانی، آزمون‌های کارخانه‌ای، برچسب گذاری، حمل، نصب، انبارداری و آزمون‌های راه اندازی برقگیرها است که به دو زبان فارسی و انگلیسی ارائه شده است.

معاونت نظارت راهبردی به این وسیله از کوشش‌های دست‌اندرکاران به ثمر رسیدن این نشریه و همچنین سازمان‌ها و شرکت‌های مهندسی مشاور که با اظهارنظرهای سازنده خود این معاونت را در جهت غنا بخشیدن به آن یاری نموده‌اند سپاسگزاری و قدردانی نموده و توفیق روزافزون آنان را از درگاه ایزد یکتا آرزومند است.

معاون نظارت راهبردی

۱۳۸۸

کروه فنی، مهندسی
قرارداده و حقوقی

مشخصات فنی عمومی و اجرایی پست ها، خطوط فوق توزیع و انتقال - برقگیرها در پست های فشار قوی - نشریه شماره ۱-۵۰۱

تهیه کننده

این مجموعه به وسیله شرکت مهندسین مشاور نیرو با همکاری آقایان مهندسین شهرام کاظمی و حامد نفیسی و آقایان دکتر فرامرز رهبر و دکتر عارف درودی تهیه و تدوین شده است و توسط آقای اسماعیل زارعی مورد ویراستاری قرار گرفته است.

کمیته فنی

این نشریه همچنین در کمیته فنی طرح با مشارکت مجری و مشاور طرح و نمایندگان شرکت‌های مهندسی مشاور تحت پوشش وزارت نیرو به شرح زیر بررسی، اصلاح و تصویب شده است.

آقای مهندس جمال بیاتی

آقای مهندس بهمن الله مرادی

آقای مهندس علیرضا خیری

آقای دکتر عارف درودی

آقای مهندس علی رحیم زاده خوشنو

آقای مهندس محمود رشیدی

آقای مهندس رضا صائمی

آقای مهندس سید حسن عرب اف

آقای مهندس بهروز قهرمانی

آقای مهندس هادی قیاسی

آقای مهندس اباذر میرزائی

آقای مهندس علی هوشمند خوی

آقای مهندس احسان الله زمانی

کارشناس دفتر معاونت برنامه ریزی - دفتر فنی شبکه

شرکت مشانیر

شرکت مشانیر

مهندسين مشاورقدس نیرو

سازمان توسعه برق ایران

مهندسين مشاور قدس نیرو

مشاور معاون هماهنگی و نظارت بر بهره برداری سازمان توانیر

پژوهشگاه نیرو

وزارت نیرو - سازمان توانیر - دبیر کمیته فنی

مسولیت کنترل و بررسی نشریه در راستای اهداف دفترنظام فنی اجرائی به عهده آقایان مهندسین پرویز سیداحمدی و محمدرضا طلاکوب بوده است.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	- کلیات
۲	- طراحی و ساخت
۳	- شمارنده برقگیر
۴	- پلاک مشخصات برقگیر
۵	- آزمونها
۵	- آزمونهای نوعی
۵	- آزمونهای نوعی برای مقره‌های چینی
۵	- آزمونهای نوعی برای مقره‌های پلیمری
۶	- آزمونهای جاری
۶	- آزمونهای پذیرش
۷	- نقشه‌ها و مدارک
۷	- مدارکی که باید پیشنهاددهندگان ارائه نمایند
۷	- مدارکی که باید پیمانکار یا سازنده ارائه نماید
۸	- بسته‌بندی، حمل و نصب
۸	- بررسی و آزمونهای راهاندازی
۸	- بررسی اولیه
۸	- آزمون راهاندازی

کروه فنی، مهندسی
قرارداده و حقوقی

۱- نیازهای عمومی

این مشخصات برای برقگیرهای با مقاومت غیرخطی اکسید فلز از نوع بدون فاصله هواپی بکار می‌رود و حداقل نیازهای طراحی، مواد، ساخت و آزمونها را در برمی‌گیرد.

برقگیرها مگر در مواردی که در این مشخصات طور دیگری مشخص شده باشند، می‌بایستی بر طبق نیازمندیهای استانداردهای IEC شماره ۱۴۶۱ و ISO ۶۰۰۹۹-۴ و نشریات و مراجع مندرج در این استانداردها، طراحی، ساخته و آزمایش شوند. برقگیرها برای انجام وظیفه صحیح خود باید کلیه مشخصات ارائه شده در جدول برقگیر شماره (I) این مشخصات فنی را دارا بوده و مناسب برای شرایط آب و هواپی ذکر شده در محل نصب باشند.

۲- طراحی و ساخت

طراحی برقگیر باید به نحوی باشد که ولتاژ اعمالی به شکل یکنواخت روی واحدهای برقگیر توزیع شود و این عامل نباید در اثر هر گونه اعوجاج میدانهای استاتیکی یا حضور رطوبت و آب روی مقره برقگیر تحت تأثیر قرار گیرد. واحدهای برقگیر باید با واحدهای مشابه از همان نوع قابل تعویض باشند.

برقگیرها باید طوری نصب شوند که بازبینی آنها به راحتی صورت گیرد و باید به گونه‌ای طراحی و ساخته شوند که تحت شرایط محیطی موجود در منطقه، عملکرد رضایت‌بخشی داشته باشند. عملکرد یک برقگیر نباید تحت تأثیر تغییرات ناگهانی ولتاژهایی که ممکن است در شرایط کاری در سیستم اتفاق بیافتد، مختل گردد.

بلوکهای مقاومت غیرخطی می‌بایستی دارای توزیع چگالی جریان و دمای یکنواخت باشند. مواد طراحی شده برای این بلوک‌ها باید به نحوی باشند که تحت شرایط بسیار سنگین مخصوصاً در زمان وقوع اضافه ولتاژها در سیستم، ناپایداری حرارتی صورت نگیرد. در لبه‌های واحدهای مقاومتی باید از یک پوشش عایقی با استقامت الکتریکی و مکانیکی بالا استفاده نمود تا جرقه‌های موجود در لبه‌ها را حذف نماید.

سطح تماس بلوک‌ها می‌بایستی به صورت فلزی باشد تا تماس بین بلوک‌ها و اتصالات انتهایی به شکل بهتر انجام گیرد. منحنی مشخصه ولتاژ فرکانس قدرت نسبت به زمان برای بدست‌آوردن مدت زمان تحمل حرارتی برقگیر در اثر اضافه ولتاژهای موقت، باید توسط سازنده ارائه گردد.

شیوه سوار کردن برقگیر می‌بایست چنان باشد که فشار لازم جهت تماس کافی بین واحدهای مقاومت غیرخطی آن به طور مداوم برقرار باشد. طراحی واحدهای غیرخطی و برقگیر باید به نحوی صورت گیرد که عملکرد برقگیر در مقابل لرزش، ضربه مکانیکی یا تغییر درجه حرارت، تحت تأثیر قرار نگیرد. همچنین سطح حفاظتی برقگیر نباید تحت تأثیر آلودگی عایق بیرونی قرار گیرد.

تمامی اتصالات می‌بایستی توسط موادی که تحت کلیه شرایط کاری فسادپذیر نیستند مهر و موم شوند.

برقگیر باید شامل وسیله‌های کردن فشار زیاد (دربیچه اطمینان) باشد.

آببندی برقگیر باید به نحوی باشد که در اثر حمل و نقل دچار اشکال نگردد و امکان شستشوی در حالت برقدار را فراهم نماید. مقدار تخلیه جزئی در برقگیری که با ولتاژی برابر $1/0.5$ برابر ولتاژ کار دائم خود برقدار شده است باید از 50 پیکوکولن بالاتر باشد.

برقگیرها و متعلقات نصب مربوطه میباید طوری طراحی شوند که از نقطه نظر مکانیکی در مقابل نیروی باد، نیروهای کششی ترمینالها بعلاوه نیروهای ناشی از زلزله بتوانند ایستادگی نمایند.

برقگیر میبایستی برای نصب بر روی پایههای فلزی یا بازوهای نگهدارنده فلزی بر روی ترانسفورماتورها مناسب باشد.

برقگیر میبایستی با ترمینالهای گالوانیزه گرم و کلمپهایی برای اتصال برقگیر به سمت فشار قوی و زمین بوسیله هادیهای آلومینیومی یا مسی تجهیز شود.

محفظه برقگیر میبایست از عایق مناسب ساخته شود.

کلیه اجزائی که در معرض خوردگی قرار دارند میبایستی از مواد مقاوم در برابر خوردگی ساخته شوند یا مطابق استاندارد ISO شماره ۱۴۶۱ گالوانیزه گرم شوند.

۳- شمارنده برقگیر

شمارنده برقگیر میبایستی دارای اجزاء استاتیکی با شمارنده الکترومکانیکی بدون نیاز به منبع تغذیه کمکی و مناسب کار دائم باشد.

شمارندهها میبایستی مقاوم و دارای توانایی ایستادگی مکرر و بدون خرابی در مقابل حداکثر جریان برقگیر باشند. قسمتهای داخلی شمارنده باید از شرایط جوی محل کار متأثر نگردد و از محفظه مقاوم در برابر هوا استفاده شود که در آن امکان مشاهده مقدار ثبت شده بدون در معرض هوا قرار گرفتن اجزاء داخلی فراهم گردد.

شمارنده باید در مسیر اتصال اصلی برقگیر به نحوی متصل شود که امپدانس موجی آن تعییر چندانی نکند.

برای اینکه شمارنده را بتوان بدون خارج کردن برقگیر از سرویس، اتصال کوتاه نموده و از مدار خارج کرد باید اتصالات با پیچ انجام گیرد.

پایه برقگیر باید نسبت به زمین عایق باشد و توسط کابل عایق دار به شمارنده متصل گردد. ترمینال خروجی شمارنده باید توسط هادی مسی لخت مستقیماً به زمین اتصال داشته باشد. کابل عایق دار و اتصالات لخت میبایستی استقامت مکانیکی و حرارت کافی برای وظیفهایی که به عهده دارند، داشته باشند.

یک حسکننده جریان نشستی بایستی به عنوان قسمتی از شمارنده ضربه تهیه گردد. این وسیله باید به نحوی نصب شود که دامنه جریان نشستی بتواند به راحتی از روی سطح زمین قابل رویت باشد. مقدار حد غیر مجاز جریان نشستی که نشان دهنده عملکرد صحیح برقگیر میباشد باید با رنگ قرمز علامت‌گذاری گردد.

۴- پلاک مشخصات برقگیر

برقگیر می‌بایستی به پلاک مشخصات از جنس فولاد ضدزنگ یا آلومینیوم آنودایز شده مجهز گردد. پلاک شناسایی باید در مکان قابل مشاهده‌ای نصب شود و اطلاعات زیر را نشان دهد:

- ولتاژ کار دائم
- ولتاژ نامی
- فرکانس نامی
- جریان نامی تخلیه
- جریان تخلیه نامی دریچه اطمینان بر حسب کیلوآمپر مؤثر
- کلاس تخلیه خط
- سطح استقامت آلدگی محفظه
- نام کارخانه سازنده یا علامت تجاری آن با نوع و مشخصه برقگیر کامل
- سال ساخت
- شماره سریال

نوشته‌های روی پلاک مشخصه باید با حکاکی، قلمکاری یا سایر روش‌های تأیید شده انجام گیرد.

۵- آزمونها

برقگیرها می‌بایستی تحت آزمونهای نوعی، جاری و پذیرش مطابق استاندارد IEC شماره ۶۰۰۹۹-۴ مشتمل بر آزمونهای زیر قرار گیرند:

۵-۱- آزمونهای نوعی

با توجه به نوع مقره آزمونهای زیر می‌بایستی انجام گیرد.

۵-۱-۱- آزمونهای نوعی برای مقره‌های چینی

- آزمون استقامت عایقی برای محفظه در حالت خشک و خیس
- آزمون ولتاژ باقیمانده جهت بدست آوردن سطوح حفاظتی برقگیر
- آزمون استقامت در برابر موج ضربه جریان با دوره طولانی برای نشان دادن توانایی برقگیر جهت تحمل فشارهای مختلف بدون خرابی برقگیر
- آزمون تخلیه دریچه اطمینان جهت نشان دادن توانایی محفظه برقگیر جهت تحمل جریانهای اتصال کوتاه
- آزمون آلدگی مصنوعی

- ## آزمون وظایف عملکرد جهت نشان دادن پایداری حرارتی برگییر تحت شرایط مشخص

۵-۱-۲- آزمونهای نوعی برای مقره‌های پلیمری

- آزمونهای عایقی بر روی محفظه برقگیر
 - آزمونهای استقامت در برابر موج ضربه جریان با دوره طولانی
 - آزمونهای عملکردی
 - آزمونهای قطع کننده برقگیر یا نشان دهنده خطاطا
 - آزمون آلدگی مصنوعی
 - آزمون نفوذ رطوبت جهت نشان دادن توانایی برقگیر در مقابل نفوذ رطوبت پس از قرارگیری تحت تنש‌های مکانیکی مشخص
 - آزمون فرسایش آب و هوایی جهت نشان دادن توانایی برقگیر برای استقامت در شرایط آب و هوایی مشخص (این آزمون نمی‌باشد بر روی برقگیرهای پلیمری داخلی انجام گیرد).

۵-۲- آزمونهای جاری

- اندازه‌گیری ولتاژ مرجع

آزمون تخلیه جزئی و اغتشاش ناشی از تماس هر واحد برقگیر (براساس استاندارد IEC شماره ٦٠٢٧٠)

آزمون نشستی برای برقگیرهای با محفظه آب‌بندی شده

آزمون عملکرد شمارنده موج ضربه

آزمون توزیع جریان برای برقگیرهای چند ستونه

آزمون ولتاژ باقیمانده

۳-۵- آزمونهای پذیرش

آزمونهای زیر بر روی تعدادی از برقگیرها که برابر کوچکترین عدد صحیح نزدیک به ریشه سوم تعداد کل برقگیرهای ساخته شده م باشد، م باست انجام شهد:

- اندازه‌گیری ولتاژ با فرکانس شبکه در جریان مرجع
- آزمون ولتاژ باقیمانده ناشی از جریان ضربه صاعقه نامی
- آزمون تخلیه جزئی در ولتاژ نامی با مدت زمان کمتر از ۱۰ ثانیه و ولتاژی برابر $1/0.5$ برابر ولتاژ کار دائم

۶- نقشه‌ها و مدارک

۶-۱- مدارکی که باید پیشنهاددهندگان ارائه نمایند

- جدول (II) تکمیل شده بر قبّیر
- کاتالوگ و کتابچه مشخصات فنی بر قبّیر و شمارنده آن
- خلاصه‌ای از گزارش آزمونهای نوعی
- نقشه‌های ابعادی
- شرح خلاصه‌ای از استثنایات بر مشخصه‌های فنی مناصله
- لیست بر قبّیرهای فروخته شده
- لیست لوازم مخصوص
- لیست لوازم یدکی

۶-۲- مدارکی که باید پیمانکار یا سازنده ارائه نماید

مدارک و نقشه‌های الکتریکی و مکانیکی مربوط به طراحی، ساخت، آزمونهای کارخانه‌ای، علامت‌گذاری، بسته‌بندی، حمل، انبارداری، نصب و آزمونهای محلی، بهره‌برداری و عملکرد بر قبّیر که به شرح زیر می‌باشد ولی به آنها محدود نمی‌شوند، باید ارسال گردد:

- محاسبات طراحی لازم برای اثبات کیفیت مطلوب بر قبّیر ساخته شده از هر نظر
- نقشه‌های ابعادی و مقاطع بر قبّیر که شامل ترمینالهای فشارقوی مربوط به آن نیز می‌باشد
- بارگذاری روی پایه‌های فلزی و فونداسیونها
- نقشه پلاک مشخصات
- نقشه مدار داخلی
- دستورالعمل تعمیرات دورهای
- قرائت جریان نشتی کنتور به ازاء شرایط مختلف بهره‌برداری از بر قبّیر
- تست شیت آزمایش دورهای کنتور و بر قبّیر
- جزئیات بسته‌بندی
- دستورالعمل حمل، انبارداری، مونتاژ، نصب، راهاندازی، بهره‌برداری و نگهداری بر قبّیر
- مدارک مربوط به منحنی قابلیت جذب انرژی ویژه بر قبّیر
- دستورالعمل آزمونهای محلی
- لیست تجهیزات
- گواهی موفق بودن آزمونهای جاری

- استاد آزمونهای نوعی
- جداول کار و گزارش پیشرفت ماهانه
- نقشه‌های برابر ساخت
- دستورالعملهای مونتاژ، مونتاز مجدد و تنظیم

۷- بسته‌بندی، حمل و نصب

جهت اطمینان از اینمی برقراری حین حمل و نقل، این تجهیز می‌بایستی در جعبه‌های مخصوصی که حفاظت در مقابل نیروهای ناشی از حمل و نقل را فراهم می‌کنند بسته‌بندی شود. لازم است که صندوق‌ها در تمامی زمان حمل و نقل و انتبارداری در جهت صحیح به وسیله پیکان‌هایی که روی صندوق‌ها نشان داده شده روی زمین قرار گیرند.

صندوق‌ها نمی‌بایستی از انتهای برداشته شوند و حرکت افقی داشته باشند زیرا خطر افتادن وجود دارد.

قبل از خارج کردن واحدهای برقراری، هر صندوق جهت بررسی صدمات ناشی از افتادن یا حمل و نقل نادرست می‌بایستی به دقت مورد بازررسی قرار گیرد.

در هر سمت صندوق‌ها می‌بایستی روزنای طراحی شود تا هر صدمه‌ای به مقره چینی برقرار قابل مشاهده باشد.

برقرار پس از خارج شدن از صندوق می‌بایستی جهت بررسی وقوع صدمات احتمالی به دقت مورد بازبینی قرار گیرد. اگر هر نوع صدمه‌ای مشاهده شود یا احتمال آن وجود داشته باشد، برقرار نمی‌بایستی نصب شود.
برقرار می‌بایستی مطابق با دستورالعمل سازنده نصب گردد.

۸- بررسی و آزمون‌های راهاندازی

پیشنهاد می‌شود که پس از نصب و تکمیل اتصالات برقرارها، روی آنها آزمون‌های راهاندازی صورت گیرد تا مشخص شود که حمل و انتبارداری به برقرار آسیبی نرسانده است.

۸-۱- بررسی اولیه

- بررسی محکم بودن اتصالات (استراکچر و ترمینال فشارقوی)
- بررسی محکم بودن سیم اتصال زمین
- بررسی وضعیت ظاهری مقره‌ها و تمیز نمودن آنها

۸-۲- آزمون راهاندازی

- اندازه‌گیری مقاومت عایقی با مگر
- اندازه‌گیری جریان نشتی
- آزمایش صحت عملکرد کنتور برقرار

جدول شماره (I) بر قریب مقادیر نامی و مشخصه های بر قریب

مشخصات فنی جهت سطوح ولتاژ سیستم‌های با ولتاژ نامی						توضیحات	ردیف
۴۰۰ kV	۲۳۰ kV	۱۳۲ kV	۶۳/۶۶ kV	۳۳ kV	۲۰ kV		
۴۰۰	۲۳۰	۱۳۲	۶۳/۶۶	۳۳	۲۰	مشخصات سیستم:	۱
۴۲۰	۲۴۵	۱۴۵	۷۷/۵	۳۶	۲۴		۱-۱ ولتاژ نامی سیستم
۵۰	۵۰	۵۰	۵۰	۵۰	۵۰		۲-۱ حداکثر ولتاژ سیستم
*	*	*	*	*	*		۳-۱ فرکانس نامی سیستم
۱	۱	۱-۳	۱-۳	۳	۳		۴-۱ نوع زمین شدن نقطه نوترال سیستم
*	*	*	*	*	*		۵-۱ حداکثر مدت زمان اتصال کوتاه در سیستم
۱۰۵۰/۱۱۷۵/۱۳۰۰/۱۴۲۵	۶۵۰/۷۵۰/۸۵۰/۹۵۰/۱۰۵۰	۴۵۰/۵۵۰/۶۵۰	۳۲۵	۱۴۵/۱۷۰	۹۵/۱۲۵/۱۴۵		۶-۱ حداکثر مقدار اضافه ولتاژ موقت و مدت
۸۵۰/۹۵۰/۱۰۵۰	—	—	—	—	—		۷-۱ زمان استمرار آن
*	*	*	*	*	*		۷-۱ سطح عایقی تجهیزات در برابر موج ضربه
*	*	*	*	*	*		۸-۱ صاعقه
۴۰/۴۵/۵۰/۵۵	۴۰/۴۵/۵۰/۵۵	۴۰/۴۵/۵۰/۵۵	۴۰/۴۵/۵۰/۵۵	۴۰/۴۵/۵۰/۵۵	۴۰/۴۵/۵۰/۵۵	مشخصات عملکرد:	۲
-۲۵/-۳۰/-۳۵/-۴۰	-۲۵/-۳۰/-۳۵/-۴۰	-۲۵/-۳۰/-۳۵/-۴۰	-۲۵/-۳۰/-۳۵/-۴۰	-۲۵/-۳۰/-۳۵/-۴۰	-۲۵/-۳۰/-۳۵/-۴۰		۱-۲ حداکثر درجه حرارت محیط
*	*	*	*	*	*		۲-۲ حداقل درجه حرارت محیط
۱۰۰۰/۱۵۰۰/۲۰۰۰/۲۵۰۰	۱۰۰۰/۱۵۰۰/۲۰۰۰/۲۵۰۰	۱۰۰۰/۱۵۰۰/۲۰۰۰/۲۵۰۰	۱۰۰۰/۱۵۰۰/۲۰۰۰/۲۵۰۰	۱۰۰۰/۱۵۰۰/۲۰۰۰/۲۵۰۰	۱۰۰۰/۱۵۰۰/۲۰۰۰/۲۵۰۰		۳-۲ حداکثر متوسط دمای روزانه
m							۴-۲ ارتفاع از سطح دریا

ادامه جدول شماره(۱) برقگیرها

مشخصات فنی جهت سطوح ولتاژ سیستم‌های با ولتاژ نامی						توضیحات	ردیف
۴۰۰kV	۲۳۰kV	۱۳۲kV	۶۳/۶۶kV	۳۳kV	۲۰kV		
۹۰/۹۵/۹۵	بیش از ۹۵/۹۵	۹۰/۹۵/۹۵	بیش از ۹۵/۹۵	۹۰/۹۵/۹۵	بیش از ۹۵/۹۵	%	۵-۲
سبک / متوسط / سنگین / خیلی سنگین / ویژه *	سبک / متوسط / سنگین / خیلی سنگین / ویژه *	سبک / متوسط / سنگین / خیلی سنگین / ویژه *	سبک / متوسط / سنگین / خیلی سنگین / ویژه *	سبک / متوسط / سنگین / خیلی سنگین / ویژه *	سبک / متوسط / سنگین / خیلی سنگین / ویژه *	نوع آلدگی	۶-۲
۰/۲۰/۲۵/۰/۳/۰/۳۵	۰/۲۰/۲۵/۰/۳۰/۳۵	۰/۲۰/۲۵/۰/۳۰/۳۵	۰/۲۰/۲۵/۰/۳۰/۳۵	۰/۲۰/۲۵/۰/۳۰/۳۵	۰/۲۰/۲۵/۰/۳۰/۳۵	W/m ²	میزان تشعشع خورشیدی
۳۰/۳۵/۴۰/۴۵	۳۰/۳۵/۴۰/۴۵	۳۰/۳۵/۴۰/۴۵	۳۰/۳۵/۴۰/۴۵	۳۰/۳۵/۴۰/۴۵	۳۰/۳۵/۴۰/۴۵	g	شتاب زمین لرزه بر حسب شتاب ثقل زمین
۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	m/sec	حداکثر سرعت باد
*	*	*	*	*	*	m/sec	حداکثر سرعت باد در شرایط یخ
۵/۱۰/۲۰/۲۵	۵/۱۰/۲۰/۲۵	۵/۱۰/۲۰/۲۵	۵/۱۰/۲۰/۲۵	۵/۱۰/۲۰/۲۵	۵/۱۰/۲۰/۲۵	mm	تعداد روزهای رعد و برقی در سال
**	**	**	**	**	**		خصامت بار یخ
بیرونی فاز به زمین از روی نقشه جانمایی و بنا به نظر مهندس طراح مشخص می‌گردد.	بیرونی فاز به زمین از روی نقشه جانمایی و بنا به نظر مهندس طراح مشخص می‌گردد.	بیرونی فاز به زمین از روی نقشه جانمایی و بنا به نظر مهندس طراح مشخص می‌گردد.	بیرونی فاز به زمین از روی نقشه جانمایی و بنا به نظر مهندس طراح مشخص می‌گردد.	بیرونی فاز به زمین از روی نقشه جانمایی و بنا به نظر مهندس طراح مشخص می‌گردد.	بیرونی فاز به زمین از روی نقشه جانمایی و بنا به نظر مهندس طراح مشخص می‌گردد.		شرایط غیر عادی بهره‌برداری
وظایف برقگیر:							۱۳-۲
کلاس							۱-۳
نحوه اتصال به سیستم							۲-۳
محل قرارگیری برقگیرها و فاصله آنها تا آخرین تجهیز مورد حفاظت						m	۳-۳
مشخصات برقگیر:							۴
ولتاژ کار دائم برقگیر						kV _{rms}	۱-۴
ولتاژ نامی برقگیر						kV _{rms}	۲-۴
کلاس تخلیه خط مطابق با استاندارد IEC شماره ۶۰۰۹۹-۴							۳-۴
جريان نامی تخلیه با شکل موج ۸/۲۰							۴-۴
میکرو ثانیه						kA _{peak}	

ادامه جدول شماره (I) برقگیرها

مشخصات فنی جهت سطوح ولتاژی سیستم‌های با ولتاژ نامی						توضیحات	ردیف
۴۰۰kV	۲۳۰kV	۱۳۲kV	۶۳/۶۶kV	۳۳kV	۲۰kV		
*	*	*	*	*	*	kV _{peak}	۵-۴
*	*	*	*	*	*	kV _{peak}	۱-۵-۴
*	*	*	*	*	*	حداقل سطوح استقامت عایقی محفظه برقگیر در شرایط استاندارد:	۲-۵-۴
*	*	*	*	*	*	در برابر ولتاژ فرکانس قدرت	۶-۴
*	*	*	*	*	*	در برابر موج صاعقه استاندارد	۱-۶-۴
*	*	*	*	*	*	در برابر موج کلیدزنی استاندارد	۲-۶-۴
*	*	*	*	*	*	فاصله خوشی مقره برقگیر	۳-۶-۴
*	*	*	*	*	*	آیا قابلیت شستشو مقره برقگیر در حین کار وجود دارد؟	۷-۴
بلی	بلی	بلی	بلی	بلی	بلی	بلی / خیر	۸-۴
قهوہ‌ای / خاکستری	قهوہ‌ای / خاکستری	قهوہ‌ای / خاکستری	قهوہ‌ای / خاکستری	قهوہ‌ای / خاکستری	قهوہ‌ای / خاکستری	رنگ مقره برقگیر	۹-۴
چینی / پلیمری	چینی / پلیمری	چینی / پلیمری	چینی / پلیمری	چینی / پلیمری	چینی / پلیمری	نوع مقره	۱۰-۴
تجهیزات و متعلقات اضافی:						۵	
بلی	بلی	*	*	*	*	آیا شمارنده موج ضربه مورد نیاز می‌باشد؟ (بلی / خیر)	۱-۵
مجهز به عقربه	مجهز به عقربه	مجهز به عقربه	مجهز به عقربه	مجهز به عقربه	مجهز به عقربه	نوع شمارنده	۲-۵
*	*	*	*	*	*	شمارنده موج ضربه مجهز به جریان نشتی می‌باشد؟	۳-۵
*	*	*	*	*	*	تعداد شمارنده موج ضربه	۴-۵
						یک عدد در هر فاز / یک عدد در هر سه فاز	

ادامه جدول شماره(۱) برقگیرها

مشخصات فنی جهت سطوح ولتاژ سیستم‌های با ولتاژ نامی						توضیحات	ردیف
۴۰۰kV	۲۳۰kV	۱۳۲kV	۶۳/۶۶kV	۳۳kV	۲۰kV		
بلی	بلی	بلی	بلی	بلی	بلی	بلی / خیر	۵-۵
*	*	*	*	*	*	صفحه‌ای / میله‌ای	۶-۵
بلی	بلی	خیر	خیر	خیر	خیر	بلی / خیر	۷-۵
***	***	***	***	***	***	بلی / خیر	۸-۵

* با نظر مهندس طراح انتخاب می‌گردد.

** شرایط غیرعادی بهره‌برداری شامل موارد زیر می‌گردد:

- دود و بخارهایی که ممکن است باعث فساد سطح عایقی و متعلقات آن گردد.
- وجود بیش از حد رطوبت، نم، باران و بخار آب.
- محلوتهای قابل انفجار مشکل از گرد و غبار، گاز و دود.
- شرایط غیرعادی مکانیکی مانند: زمین‌لرزه، ارتعاش، سرعت زیاد باد، بارگذاری سنگین یخ و نیروهای اهرمی بزرگ.
- شرایط غیرعادی هنگام حمل و نقل و انبار کردن.
- منابع تولیدکننده حرارت در مجاورت برقگیر.

*** بهتر است با نظر بهره‌بردار انتخاب شود.

جدول شماره (II) برقگیرها

خصوصیات فنی داده‌های تضمین شده برقگیرها که باید توسط پیشنهاددهنده بهمراه مناقصه ارائه گردد

مشخصات فنی جهت سطوح ولتاژی سیستم‌های با ولتاژ نامی						توضیحات	ردیف
۴۰۰kV	۲۳۰kV	۱۳۲kV	۶۳/۶۶kV	۳۳kV	۲۰kV		
						بیرونی / درونی	۱
						ZnO کلاس استاندارد اجرائی	۱-۱ ۲-۱ ۳-۱ ۴-۱ ۵-۱
						مشخصات محل و شرایط محیطی: °C °C °C m mm g m/s	۶-۱ ۱-۶-۱ ۲-۶-۱ ۳-۶-۱ ۴-۶-۱ ۵-۶-۱ ۶-۶-۱ ۷-۶-۱ ۸-۶-۱
						حداکثر درجه حرارت محیط در طراحی حداقل درجه حرارت محیط در طراحی حداکثر دمای متوسط روزانه ارتفاع از سطح دریا در طراحی میزان آبودگی حداکثر ضخامت مجاز بین شتاب زلزله در طراحی حداکثر سرعت مجاز باد روی برقگیر مدارک لازم شامل گزارش‌های آزمونها / طرحها / نقشه‌ها / کاتالوگها / راهنمای تعمیرات و نصب / کتابچه آموزشی / مراجع / لیست اقلام یدکی موجود است	۷-۱
						بلی / خیر	۲
						kV _{rms} kV _{rms}	۱-۲ ۲-۲
						ولتاژ کار دائم ولتاژ نامی برقگیر	

ادامه جدول شماره (II) برگه‌ها

مشخصات فنی جهت سطوح ولتاژ سیستم‌های با ولتاژ نامی						توضیحات	ردیف
۴۰۰kV	۲۳۰kV	۱۳۲kV	۶۳/۶۶kV	۳۳kV	۲۰kV		
						فرکانس نامی	۳-۲
						ولتاژ مرجع (در دمای محیط مشخص شده)	۴-۲
						جريان مرجع (در دمای محیط مشخص شده)	۵-۲
						جريان دائمی (در دمای محیط مشخص شده):	۶-۲
						مؤلفه اهمی	۱-۶-۲
						مؤلفه خازنی	۲-۶-۲
						کل جریان دائمی	۳-۶-۲
						حداکثر ولتاژ باقی‌مانده در جریان صاعقه با شکل موج ۸/۲۰ میکروثانیه:	۷-۲
						با پیک جریان معادل با ۵ کیلوآمپر	۱-۷-۲
						با پیک جریان معادل با ۱۰ کیلوآمپر	۲-۷-۲
						با پیک جریان معادل با ۲۰ کیلوآمپر	۳-۷-۲
						حداکثر ولتاژ باقی‌مانده در جریان کلیدزنی با شکل موج ۳۰/۸۰ میکروثانیه:	۸-۲
						با پیک جریان ۵۰۰ آمپر	۱-۸-۲
						با پیک جریان یک کیلوآمپر	۲-۸-۲
						با پیک جریان ۲ کیلوآمپر	۳-۸-۲
						با پیک جریان ۳ کیلوآمپر	۴-۸-۲
						حداکثر ولتاژ باقی‌مانده برای جریان با شب تند با شکل موج ۱/۲۰ میکرو ثانیه:	۹-۲
						با پیک جریان ۱۰ کیلوآمپر	۱-۹-۲
						با پیک جریان ۲۰ کیلوآمپر	۲-۹-۲

ادامه جدول شماره(II) برقگیرها

مشخصات فنی جهت سطوح ولتاژی سیستم‌های با ولتاژ نامی						ردیف
۴۰۰kV	۲۳۰kV	۱۳۲kV	۶۳/۶۶kV	۳۳kV	۲۰kV	
						جریان تخلیه نامی کلاس تخلیه خط مطابق با استاندارد IEC شماره ۶۰۰۹۹-۴
						قابلیت جذب انرژی ویژه برقگیر
						آیا منحنی مشخصه ولتاژ فرکانس قدرت بر حسب زمان ارائه شده است؟
						حداکثر سطح تخلیه جزئی در $1/0.5$ برابر ولتاژ کار دائم
						استقامات در مقابل جریانهای ضربه با دامنه کم و مدت زمان کم
						استقامات در مقابل جریانهای ضربه با دامنه کم و مدت زمان طولانی (موج مستطیلی):
						مقدار پیک جریان
						محدوده زمانی مقدار پیک جریان
						قابلیت جریانی دریچه اطمینان
						تحمل حرارتی نسبت به تخلیه یک موج کلیدزنی روی خطی
						با مشخصات زیر:
						تحمل حرارتی
						طول خط
						امپدانس موجی خط
						ولتاژ موج کلیدزنی
						حداکثر ولتاژ تداخل رادیویی اندازه‌گیری شده در $\frac{1.1Um}{\sqrt{3}}$ و در فرکانس یک مگا هرتز
						آیا سطوح حفاظتی و جریانهای نشستی تحت تأثیر آلدگی قرار می‌گیرند؟
						مشخصات ظاهری:
						ابعاد قرص ZnO به کار رفته در برقگیر (قطر × ارتفاع)
						ابعاد برقگیر
						وزن کل برقگیر
						روش آب‌بندی برقگیر
						روشهای بکار رفته برای آزمون آب‌بندی برقگیر
						روشهای بکار رفته برای آزمون آب‌بندی برقگیر

ادامه جدول شماره (II) برقگیرها

مشخصات فنی جهت سطوح ولتاژی سیستم‌های با ولتاژ نامی						توضیحات	ردیف
۴۰۰ kV	۲۳۰ kV	۱۳۲ kV	۶۳/۶۶ kV	۳۳ kV	۲۰ kV		
						مشخصات مقره برقگیر:	۴
						نوع و علامت مشخصه کامل سازنده	۱-۴
						کشور سازنده	۲-۴
						جنس	۳-۴
						ماکریم قطر مقره	۴-۴
						فاصله خزشی	۵-۴
						آیا قابلیت شستشو در حین سرویس وجود دارد؟	۶-۴
						نوع گریس استفاده شده روی مقره (در صورت وجود)	۷-۴
						ولتاژ تحمل در مقابل اضافه ولتاژهای فرکانس قدرت:	۸-۴
						در شرایط خشک	۹-۴
						در شرایط خیس	۱۰-۴
						تعداد مقره به کار رفته در هر فاز	۱۱-۴
						استقامت در برابر موج صاعقه	۱۲-۴
						استقامت در برابر موج کلیدزنی	۱۳-۴
						حد تحمل نیروی خمی استاتیک:	۱۴-۴
						نیروی افقی	۱-۱۲-۴
						نیروی عمودی	۲-۱۲-۴
						حد تحمل نیروی خمی دینامیک	۳-۴
						نوع مقره	۴-۴
						شمارنده موج ضربه:	۵
						نوع و علامت مشخصه کامل سازنده	۱-۵
						کشور سازنده	۲-۵
						حسابیت شمارنده موج (میزان حداقل جریان برای عملکرد)	۳-۵
						شکل موج آزمایشی برای تضمین عملکرد بر حسب زمانهای	۴-۵
						پیشانی و پشت موج	

ادامه جدول شماره (II) برقگیرها

مشخصات فنی جهت سطوح ولتاژی سیستم‌های با ولتاژ نامی						توضیحات	ردیف
۴۰۰ kV	۲۳۰ kV	۱۳۲ kV	۶۳/۶۶ kV	۳۳ kV	۲۰ kV		
						V بلی/خیر بله/خیر mA یک عدد در هر فاز/ یک عدد برای سه فاز mA	۵-۵ آیا از یک نمایش دهنده جریان برای نشان دادن جریان دائمی برقگیر استفاده می‌شود؟ آیا در موقع خرابی برقگیر آلام داده می‌شود؟ اندازه جریان دائمی هنگام خرابی برقگیر تعداد شمارنده
						kV mm ² صفحه‌ای / میله‌ای kV _{rms} kA _{rms} N N N بلی/خیر mm	۶-۵ ماکریم محدوده صفحه نشان دهنده جریان نشته کابل ارتباطی بین شمارنده و برقگیر سازنده و نوع سطح استقامت الکتریکی کابل سطح مقطع کابل ترمینالها: نوع ترمینالها جنس مواد ولتاژ شروع کرونا جریان نامی حد تحمل نیروی خمی استاتیک: نیروی افقی نیروی عمودی حد تحمل نیروی خمی دینامیک آیا حلقه کرونا مورد استفاده قرار گرفته است? تعداد حلقه کرونا قطر حلقه کرونا
							۷-۵ ۸-۵ ۹-۵ ۱۰-۵ ۱۱-۵ ۱-۱۱-۵ ۲-۱۱-۵ ۳-۱۱-۵ ۶ ۱-۶ ۲-۶ ۳-۶ ۴-۶ ۵-۶ ۱-۵-۶ ۲-۵-۶ ۶-۶ ۷-۶ ۱-۷-۶ ۲-۷-۶

خواننده گرامی

دفتر نظام فنی اجرایی معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور با گذشت بیش از سی سال فعالیت تحقیقاتی و مطالعاتی خود، افرون بر چهارصد عنوان نشریه تخصصی- فنی، در قالب آیین‌نامه، ضابطه، معیار، دستورالعمل، مشخصات فنی عمومی و مقاله، به صورت تالیف و ترجمه، تهییه و ابلاغ کرده است. نشریه حاضر در راستای موارد یاد شده تهییه شده، تا در راه نیل به توسعه و گسترش علوم در کشور و بهبود فعالیت‌های عمرانی به کار برده شود. فهرست نشریات منتشر شده در سال‌های اخیر در سایت اینترنتی

قابل دستیابی می‌باشد. <http://tec.mpor.org.ir>

دفتر نظام فنی اجرایی

کروه فنی، مهندسی،
قرارداده و حقوقی

این نشریه

با عنوان "مشخصات فنی عمومی و اجرایی پست‌ها، خطوط فوق توزیع و انتقال - برگیرها در پست‌های فشار قوی" چلد اول از مجموعه دو چلدی است. در این مجلد مباحث مریبوط به طراحی، ساخت، بازرسی، آزمون‌های کارفانه‌ای، برهسب گذاری، همل، نصب، اثبات‌داری و آزمون‌های راه اندازی برگیرها به دو زبان فارسی و انگلیسی ارائه شده است.

کروه فنی، مهندسی
قرارداده و حقوقی

